

เฉลยโจทย์แบบฝึกหัด บทที่ 11

11-1	1. สินค้าสำเร็จรูปคงเหลือปลายงวด ตามวิธีต้นทุนคิดเข้างาน								
	ต้นทุนผลิตภัณฑ์ประกอบด้วย								
	วัตถุดิบทางตรงใช้ไป					54,000		บาท	
	ค่าแรงทางตรง					68,000		บาท	
	ໂສ່หຸ້ຍການຜລິຕຜົນແປຣ					22,000		บาท	
	ໂສ່หຸ້ຍການຜລິຕຕົງທີ່					<u>48,000</u>		บาท	
	รวมต้นทุนผลิตภัณฑ์					<u>192,000</u>		บาท	
	จำนวนหน่วยที่ผลิต					2,400		หน่วย	
	ต้นทุนสินค้าสำเร็จรูปหน่วยละ		$192,000 / 2,400$	=		80		บาท	
	สินค้าสำเร็จรูปคงเหลือปลายงวด		$2,400 - 2,000$	=		400		หน่วย	
	สินค้าสำเร็จรูปคงเหลือปลายงวด ตามวิธีต้นทุนคิดเข้างาน			=		400×80		บาท	
				=		32,000		บาท	
	2. วิธีต้นทุนทางตรง								
	ต้นทุนผลิตภัณฑ์ประกอบด้วย								
	วัตถุดิบทางตรงใช้ไป					54,000		บาท	
	ค่าแรงทางตรง					68,000		บาท	
	ໂສ່หຸ້ຍການຜລິຕຜົນແປຣ					<u>22,000</u>		บาท	
	รวมต้นทุนผลิตภัณฑ์					<u>144,000</u>		บาท	
	จำนวนหน่วยที่ผลิต					2,400		หน่วย	
	ต้นทุนสินค้าสำเร็จรูปหน่วยละ		$144,000 / 2,400$	=		60		บาท	
	สินค้าสำเร็จรูปคงเหลือปลายงวดตามวิธีต้นทุนทางตรง			=		400×60		บาท	
				=		24,000		บาท	

- 11-2 1. ต้นทุนสินค้าสำเร็จรูป ตามวิธีต้นทุนคิดเข้างานหน่วยละ 160 บาท
 สินค้าสำเร็จรูปคงเหลือปลายงวด 100 หน่วย = $160 \times 100 = 16,000$ บาท
2. ต้นทุนสินค้าสำเร็จรูป ตามวิธีต้นทุนทางตรงหน่วยละ 120 บาท
 สินค้าสำเร็จรูปคงเหลือปลายงวด 100 หน่วย = $120 \times 100 = 12,000$ บาท

11-3 (1) **บริษัท น้ำกลั่นสุกสกาว จำกัด**
งบกำไรขาดทุนเปรียบเทียบ (ภายใต้วิธีต้นทุนทางตรง)
สำหรับปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2528, 2529

	2528	2529
ยอดขาย (5,000,000 × 2)	10,000,000	10,000,000
ต้นทุนการผลิตผันแปรที่ขายไป (5,000,000 × .50)	<u>2,500,000</u>	<u>2,500,000</u>
กำไรส่วนเกิน	7,500,000	7,500,000
ต้นทุนคงที่		
ต้นทุนการผลิต	4,500,000	4,500,000
ต้นทุนอื่น ๆ	<u>2,000,000</u>	<u>2,000,000</u>
	<u>6,500,000</u>	<u>6,500,000</u>
กำไรสุทธิ	<u><u>1,000,000</u></u>	<u><u>1,000,000</u></u>

(2) **บริษัท น้ำกลั่นสุกสกาจ จำกัด**
งบกำไรขาดทุนเปรียบเทียบ (ภายใต้วิธีต้นทุนคิดเข้างาน)
สำหรับปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2528, 2529

	2528	2529
ยอดขาย (5,000,000 × 2)	10,000,000	10,000,000
ต้นทุนการผลิตและขายไป		
ต้นทุนผันแปร 5,000,000 × .50 = 2,500,000		
ต้นทุนการผลิตคงที่ 5,000,000 × .45 = <u>2,250,000</u>	4,750,000	
ต้นทุนผันแปร 5,000,000 × .50 = 2,500,000		
ต้นทุนการผลิตคงที่ 5,000,000 × .45 = 2,250,000		
ต้นทุนการผลิตคงที่ปีนี้ <u>4,500,000</u>		<u>9,250,000</u>
กำไรขั้นต้น	5,250,000	750,000
ต้นทุนอื่น ๆ	<u>2,000,000</u>	<u>2,000,000</u>
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	<u><u>3,250,000</u></u>	<u><u>(1,250,000)</u></u>

- คำอธิบาย** (1) วิธีต้นทุนทางตรง ต้นทุนการผลิตรวมเฉพาะต้นทุนผันแปรเท่านั้น ดังนั้น จึงเท่ากับลิตรละ .50 บาท ต้นทุนการผลิตคงที่ถือเป็นค่าใช้จ่ายทันทีในงวดนั้น ๆ
- (2) วิธีต้นทุนคิดเข้างาน ต้นทุนการผลิตประกอบด้วยต้นทุนการผลิตผันแปร และ ต้นทุนการผลิตคงที่ ดังนั้นต้นทุนการผลิตคงที่ปี 2528 จำนวน 4,500,000 บาท จึงเป็นต้นทุนการผลิต 10,000,000 ลิตร ที่ผลิตในปี 2528 ต้นทุนการผลิตคงที่ต่อลิตรจึงเท่ากับ $4,500,000 / 10,000,000 = .45$ บาท ต้นทุนการผลิตปี 2528 จึงเท่ากับต้นทุนการผลิตผันแปรลิตรละ .50 บาท บวกต้นทุนการผลิตคงที่ลิตรละ .45 บาท (.50 บาท + .45 บาท = .95 บาท) ในปี 2529 น้ำที่ผลิตคงเหลือจำนวน 5,000,000 ลิตร มีต้นทุนการผลิตยกมาลิตรละ .95 บาท จึงเป็นต้นทุนการผลิตยกมาในปี 2529 จำนวน $5,000,000 \times .95 = 4,750,000$ บาท บวกต้นทุนการผลิตคงที่ที่เกิดขึ้นในปี 2529 นี้ อีก 4,500,000 บาท จึงรวมเป็นต้นทุนการผลิตและขายไปในปี 2529 เท่ากับ 9,250,000 บาท (4,750,000 + 4,500,000)

11-4 วิธีการ จัดทำงบทั้ง 2 ฉบับขึ้น และเติมข้อมูลตามที่โจทย์ให้มา

บริษัท เมชี จำกัด
งบกำไรขาดทุน (ต้นทุนทางตรง)

ยอดขาย 200,000 หน่วย @ 22	4,400,000 บาท
สินค้าคงเหลือ 30,000 หน่วย @ 10 (ก)	<u>300,000</u>
บวก ต้นทุนการผลิต 180,000 @ 10	<u>1,800,000</u>
ต้นทุนสินค้าสำเร็จรูปเพื่อขายทั้งสิ้น	2,100,000
หัก สินค้าคงเหลือปลายงวด 10,000 หน่วย @ 10	<u>100,000</u>
ต้นทุนสินค้าสำเร็จรูปผันแปรที่ขายไป “ราคามาตรฐาน”	2,000,000
บวก (หัก) ผลแตกต่างจากต้นทุนมาตรฐานผันแปร	<u>36,000 (บ)</u>
ต้นทุนสินค้าสำเร็จรูปผันแปรที่ขายไป “ราคาจริง”	<u>2,036,000</u>
ค่าใช้จ่ายขายและบริหารผันแปร @ 2 × 200,000	<u>400,000</u>
ต้นทุนผันแปรทั้งสิ้น	<u>2,436,000</u>
กำไรส่วนเกิน (ข)	1,964,000
ต้นทุนคงที่	
โซ่หักการผลิตคงที่	240,000
ค่าใช้จ่ายขายและบริหารคงที่	<u>1,000,000</u>
	<u>1,240,000</u>
กำไรสุทธิ (ค)	<u><u>724,000</u></u>

บริษัท เมชี จำกัด
งบกำไรขาดทุน (ต้นทุนคิดเข้างาน)

ยอดขาย 200,000 หน่วย @ 22		4,400,000 บาท
สินค้าคงเหลือ 30,000 หน่วย @ 11.20	(ง)	336,000
ต้นทุนการผลิต 180,000 หน่วย @ 11.20		<u>2,016,000</u>
ต้นทุนสินค้าสำเร็จรูปเพื่อขายทั้งสิ้น		2,352,000
หัก สินค้าคงเหลือ 10,000 หน่วย @ 11.20		<u>112,000</u>
ต้นทุนสินค้าสำเร็จรูปที่ขายไป “ราคามาตรฐาน”		2,240,000
บวก (หัก) ผลแตกต่างต้นทุนมาตรฐานผันแปร		36,000 (u)
ผลแตกต่างเนื่องจากการผลิต		<u>24,000 (u)</u>
ต้นทุนสินค้าสำเร็จรูปที่ขายไป “ราคาจริง”		<u>2,300,000</u>
กำไรขั้นต้น	(จ)	2,100,000
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน		
ค่าใช้จ่ายขายและบริหารผันแปร 200,000 × 2		400,000
ค่าใช้จ่ายขายและบริหารคงที่		<u>1,000,000</u>
		<u>1,400,000</u>
กำไรสุทธิ	(ฉ)	<u>700,000</u>

- คำอธิบาย** (1) 180,000 หน่วย คำนวณจากสินค้าคงเหลือปลายงวด + ขาย – สินค้าคงเหลือต้นงวด = สินค้าที่ผลิตในงวดนี้ 10,000 + 200,000 – 30,000 = 180,000
- (2) ต้นทุนมาตรฐาน ภายใต้วิธีต้นทุนตรงเท่ากับ 10 บาท (ข้อมูลจากโจทย์)
- (3) ต้นทุนมาตรฐาน ภายใต้วิธีต้นทุนคิดเข้างานเท่ากับ 11.20 บาท (10 + 1.20)
- (4) อัตราโทษหุ้ยการผลิตคงที่ 1.20 บาท คำนวณจาก
- $$= \frac{240,000 \text{ บาท}}{200,000 \text{ หน่วย}} = 1.20 \text{ บาท}$$

$$\begin{aligned}
 (5) \text{ ผลต่างเนื่องจากการกำลังการผลิต } 24,000 \text{ u} \\
 &= (200,000 - 180,000) \times 1.20 \\
 &= 20,000 \times 1.20 = 24,000 \text{ บาท (u)}
 \end{aligned}$$

200,000 คือ กำลังการผลิตที่คาดไว้ล่วงหน้า
180,000 คือ กำลังการผลิตที่เกิดขึ้นจริง

11-5 (ก)

บริษัท หิรัญ จำกัด
งบกำไรขาดทุน (วิธีต้นทุนคิดเข้างาน)
ประจำปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2535

ขาย 95,000 หน่วย @ 10	<u>950,000</u> บาท
ต้นทุนผลิตและขาย 95,000 หน่วย @ 8 “ราคามาตรฐาน”	760,000
บวก (หัก) ผลแตกต่างต้นทุนการผลิตผันแปรมาตรฐาน	(4,500) (F)
ผลแตกต่างเนื่องจากการผลิต	<u>25,000</u> (u)
ต้นทุนผลิตและขายไป “ราคาจริง”	<u>780,500</u>
กำไรขั้นต้น	169,500
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	
ค่าใช้จ่ายขายและบริหาร	<u>100,000</u>
กำไรสุทธิ	<u><u>69,500</u></u>

- คำอธิบาย** (1) การคำนวณต้นทุนผลิตและขายมิได้เริ่มต้นจากสินค้าต้นงวด ดังเช่นข้อ 11-4 โดยได้คำนวณต้นทุนผลิตและขาย 95,000 หน่วยโดยตรง
- (2) ต้นทุนมาตรฐาน 8 บาท จำนวนจากต้นทุนผันแปรมาตรฐาน 5.50 บาท อัตราโทษหุ้ยการผลิตคิดเข้างาน 2.50 บาท
- (3) อัตราโทษหุ้ยการผลิตคิดเข้างาน 2.50 บาท จำนวนจาก $= \frac{250,000}{100,000} = 2.50$ บาท
- (4) ผลแตกต่างต้นทุนการผลิตผันแปรมาตรฐาน 4,500 บาท (F) เป็นรายการหัก
- (5) ผลแตกต่างเนื่องจากการผลิตคำนวณจาก $(100,000 - 90,000) \times 2.50$

(ข)

บริษัท หิรัญ จำกัด
งบกำไรขาดทุน (วิธีต้นทุนทางตรง)
สำหรับปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2535

ขาย 95,000 @ 10	<u>950,000</u> บาท
ต้นทุนการผลิตผันแปรและขายไป 95,000 @ 5.50 “ราคามาตรฐาน”	522,500
บวก (หัก) ผลแตกต่างต้นทุนการผลิตผันแปร—มาตรฐาน	<u>(4,500) (F)</u>
ต้นทุนการผลิตผันแปรและขายไป “ราคาจริง”	<u>518,000</u>
กำไรส่วนเกิน	432,000
ต้นทุนคงที่	
ต้นทุนการผลิตคงที่	250,000
ค่าใช้จ่ายขายและบริหาร	<u>100,000</u>
	<u>350,000</u>
กำไรสุทธิ	<u>82,000</u>

11-6 (1) ผลแตกต่างต้นทุนการผลิตผันแปร

	ต้นทุนจริง ณ 65,000 หน่วย	งบประมาณ ณ 65,000 หน่วย	ผลแตกต่าง งบประมาณ
วัตถุดิบทางตรง	71,500	65,000	6,500 (u)
ค่าแรงทางตรง	393,250	390,000	3,250 (u)
โสหุ้ยการผลิตผันแปร	33,000	32,500	500 (u)
			10,250 (u)

(2) ผลแตกต่างของโสหุ้ยการผลิตคงที่

$$\begin{aligned} \text{ผลแตกต่างงบประมาณ (การควบคุม)} &= 141,000 - 140,000 \\ &= 1,000 \text{ (u)} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{ผลแตกต่างเนื่องจากการกำลังการผลิต} &= (70,000 - 65,000) \times 2 \\ &= 10,000 \text{ (u)} \end{aligned}$$

คำอธิบาย (1) ผลแตกต่างงบประมาณของໂສ່ຮຸ້ຍການຜືນຕົ້ນທີ່ ຄຳນວນຈາກຜືນຕົ້ນຕ່າງລະຫວ່າງ
 ງບປະມານກັບຕົ້ນທຸນທີ່ເກີດຂຶ້ນຈິງ ເຊັ່ນເດີຍົກກັບຜືນຕົ້ນຕ່າງລະຫວ່າງ
 ຕົ້ນທຸນການຜືນຕົ້ນແປງ ຕ່າງກັນເພີ່ມໄດ້ເພາະບໍ່ສາມາດຄຳນວນຜືນຕົ້ນເນື່ອງຈາກລາຄາ
 ແລະປະສິດທິພາບ

(2) ອັດຕາໂສ່ຮຸ້ຍຄິດເຂົ້າງານ 2 ບາທ ຄຳນວນຈາກ

$$= \frac{140,000 \text{ ບາທ}}{70,000 \text{ ຫຼ່ຽມ}} = 2 \text{ ບາທ}$$

70,000 ຫຼ່ຽມ = ການໃຊ້ 100% ຂອງກຳລັງການຜືນຕົ້ນຂອງໂຮງງານ

(3) 70,000 ຄື ກຳລັງການຜືນຕົ້ນທີ່ຄາດໄວ້ລ່ວງໜ້າ

65,000 ຄື ການຜືນຕົ້ນໃນເວລານີ້ທັງໝົດ

(3)ກ.

ບຸຣິຸ້ຍ ຮຸ້ນພາ ຈຳກັດ

ງບກຳໄຮຂາດທຸນ (ວິຸ້ຕົ້ນທຸນຄິດເຂົ້າງານ)

ສຳຮັບປີສິ້ນສຸດ 31 ທັນວກມ 2535

ຍອດຂາຍ 60,000 ຫຼ່ຽມ @ 11	<u>660,000 ບາທ</u>
ຕົ້ນທຸນການຜືນຕົ້ນແລະຂາຍໄປ 60,000 ຫຼ່ຽມ @ 9.50 ບາທ	
“ລາຄາມາດຮຸ້ານ”	570,000
ບວກ (ຫັກ) ຜືນຕົ້ນຕ່າງຕົ້ນທຸນຜືນຕົ້ນແປງ—ມາດຮຸ້ານ	12,250 (u)
ຜືນຕົ້ນຕ່າງລະຫວ່າງໂສ່ຮຸ້ຍການຜືນຕົ້ນທີ່	1,000 (u)
ຜືນຕົ້ນຕ່າງກຳລັງການຜືນຕົ້ນ	<u>10,000 (u)</u>
ຕົ້ນທຸນການຜືນຕົ້ນແລະຂາຍໄປ 60,000 ຫຼ່ຽມ “ລາຄາຈິງ”	<u>591,250</u>
ກຳໄຮຂັ້ນຕົ້ນ	<u>68,750</u>
ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍດຳເນີນງານ	
ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຂາຍແລະບຸຣິຸ້ຍ	<u>50,000</u>
ກຳໄຮສຸທິ	<u>18,750</u>

ຄຳອະໄພ ຕົ້ນທຸນຜືນຕົ້ນກັບໂສ່ຮຸ້ຍ @ 9.50 ບາທ ປະກອບດ້ວຍ ຕົ້ນທຸນຜືນຕົ້ນແປງ 7.50 ບາທ ບວກອັດຕາ
 ໂສ່ຮຸ້ຍຄິດເຂົ້າງານ 2 ບາທ

(3) ข.

บริษัท รุ่งนภา จำกัด
งบกำไรขาดทุน (วิธีต้นทุนทางตรง)
สำหรับปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2535

ยอดขาย 60,000 หน่วย @ 11	<u>660,000</u> บาท
ต้นทุนการผลิตผันแปรและขายไป 60,000 หน่วย @ 7.50	
“ราคามาตรฐาน”	450,000
บวก (หัก) ผลแตกต่างต้นทุนการผลิตผันแปร—มาตรฐาน	<u>10,250</u>
ต้นทุนการผลิตผันแปรและขายไป “ราคาจริง”	<u>460,250</u>
กำไรส่วนเกิน	<u>199,750</u>
ต้นทุนคงที่	
ต้นทุนการผลิตคงที่	141,000
ค่าใช้จ่ายขายและบริหาร	<u>50,000</u>
	<u>191,000</u>
กำไรสุทธิ	<u>8,750</u>

- 11—7 1. ผลแตกต่างเนื่องจากราคาของวัตถุดิบทางตรง
- $$= 19,000 \times (4.20 - 4.00)$$
- $$= 19,000 \times .20 = 3,800 \text{ บาท (u)}$$
2. ผลแตกต่างเนื่องจากประสิทธิภาพของวัตถุดิบทางตรง
- $$= 4 \times (19,000 - 20,000)$$
- $$= 4 \times 1,000 = 4,000 \text{ บาท (F)}$$
3. ผลแตกต่างเนื่องจากราคาของค่าแรงงานทางตรง
- $$= 1,000 \times (118 - 120)$$
- $$= 1,000 \times 2 = 2,000 \text{ บาท (F)}$$
4. ผลแตกต่างเนื่องจากประสิทธิภาพของค่าแรงงานทางตรง
- $$= 120 \times (1,200 - 1,000)$$
- $$= 120 \times 200 = 24,000 \text{ บาท (F)}$$

$$\begin{aligned}
 5. \text{ ผลแตกต่างเนื่องจากการผลิต} \\
 &= (1,400 - 1,000 \text{ (ชั่วโมง)}) \times 10 \\
 &= 400 \times 10 = 4,000 \text{ บาท (u)}
 \end{aligned}$$

คำนวณ อัตราโทษหยุดคิดเข้างาน = $\frac{14,000}{1,400} = 10$ บาท/ ชั่วโมงแรงงาน
 1,400 ชั่วโมงเป็นจำนวนชั่วโมงแรงงานที่กำหนดไว้ล่วงหน้า
 1,000 ชั่วโมงเป็นจำนวนชั่วโมงแรงงานที่เกิดขึ้นจริงในเดือนมกราคม

11-8

บริษัท เอนก จำกัด
งบกำไรขาดทุน (วิธีต้นทุนทางตรง)
สำหรับปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2535

ยอดขาย 52,000 หน่วย @ 20 บาท	<u>1,040,000</u> บาท
ต้นทุนผลิตและขายผันแปร 52,000 หน่วย @ 15 บาท	
“ราคามาตรฐาน”	780,000
บวก (หัก) ผลแตกต่างต้นทุนการผลิตผันแปรมาตรฐาน	<u>36,000 (u)</u>
ต้นทุนผลิตและขายผันแปร 52,000 หน่วย “ราคาจริง”	<u>816,000</u>
กำไรส่วนเกิน	<u>224,000</u>
ต้นทุนคงที่	
ต้นทุนการผลิตคงที่	135,350
ต้นทุนดำเนินงานคงที่	<u>80,000</u>
	<u>215,350</u>
กำไรสุทธิ	<u>8,650</u>

11-9

1. ผลแตกต่างเนื่องจากราคาของวัตถุดิบทางตรงประเมินฝ่ายจัดซื้อ

$$\begin{aligned}
 &= 6,000 \times (2.10 - 2) \\
 &= 6,000 \times .10 = 600 \text{ บาท (u)}
 \end{aligned}$$
2. ผลแตกต่างเนื่องจากประสิทธิภาพของวัตถุดิบทางตรง

$$\begin{aligned}
 &= 2 \times (5,300 - 5,000) \\
 &= 2 \times 300 = 600 \text{ บาท (u)}
 \end{aligned}$$

6,000 ปอนด์ คือ ปริมาณที่แผนกจัดซื้อซื้อมาทั้งหมดในเดือนพฤศจิกายน

5,300 ปอนด์ คือ ปริมาณที่ใช้ไปเพื่อการผลิต 5,000 หน่วยในเดือนพฤศจิกายนนี้

3. ผลแตกต่างเนื่องจากราคาของแรงงานทางตรง

$$= 8,200 \times (4.10 - 4)$$

$$= 8,200 \times .10 = 820 \text{ บาท (u)}$$

4. ผลแตกต่างเนื่องจากประสิทธิภาพของแรงงานทางตรง

$$= 4 \times (8,200 - 8,000)$$

$$= 4 \times 200 = 800 \text{ (u)}$$

8,000 ชั่วโมงแรงงาน คำนวณจากชั่วโมงแรงงานมาตรฐานในการผลิต 1 หน่วย

$$= 1.6 \text{ ชั่วโมง} \times 5,000 \text{ หน่วยที่ผลิต}$$

5. ผลแตกต่างเนื่องจากราคาของแรงงานทางอ้อม

$$= 2,400 \times (4.10 - 4)$$

$$= 2,400 \times .10 = 240 \text{ บาท (u)}$$

6. ผลแตกต่างเนื่องจากประสิทธิภาพของแรงงานทางอ้อม

$$= 4 \times (2,400 - 2,500)$$

$$= 4 \times 100 = 400 \text{ บาท (F)}$$

2,500 ชั่วโมง เป็นชั่วโมงมาตรฐาน (SQ) คำนวณจากข้อมูลต้นทุนงบประมาณงวด

12 เดือน จำนวน 60,000 หน่วยของค่าแรงทางอ้อม ซึ่งจะใช้เวลาชั่วโมงแรงงาน

ทั้งหมด 30,000 ชั่วโมง ดังนั้น จำนวนชั่วโมงของแรงงานทางอ้อมในการ

ผลิต 1 หน่วยตามมาตรฐาน = 30,000 ชั่วโมง / 60,000 หน่วย = .5 ชั่วโมง

(1/2 ชั่วโมง) เดือนพฤศจิกายน หน่วยผลิต = 5,000 หน่วย ชั่วโมงมาตรฐาน

ของแรงงานทางอ้อม = .5 × 5,000 = 2,500 ชั่วโมง

7. ผลแตกต่างเนื่องจากราคาของวัสดุโรงงาน

$$= 6,000 \times (0.55 - .50)$$

$$= 6,000 \times .05 = 300 \text{ บาท (u)}$$

8. ผลแตกต่างเนื่องจากประสิทธิภาพของวัสดุโรงงาน

$$= .50 \times (6,000 - 5,000)$$

$$= .50 \times 1,000 = 500 \text{ บาท (u)}$$

5,000 แกลลอนที่เป็นปริมาณมาตรฐาน (SQ) คำนวณจากข้อมูลต้นทุนงบประมาณ
งวด 12 เดือน จำนวน 60,000 หน่วยของวัสดุโรงงาน ซึ่งจะใช้ น้ำมันทั้งหมด
60,000 แกลลอน ดังนั้น ปริมาณน้ำมันในการผลิต 1 หน่วย ตามมาตรฐาน
= 60,000 แกลลอน / 60,000 หน่วย = 1 แกลลอน 5,000 หน่วยผลิตในเดือน
พฤศจิกายน ปริมาณวัสดุโรงงาน—น้ำมันที่กำหนดตามมาตรฐาน
= 1 × 5,000 = 5,000 แกลลอน.

9.

บริษัท เอซี จำกัด

งบกำไรขาดทุน (วิธีต้นทุนทางตรง)

สำหรับงวด 1 เดือนสิ้นสุด 30 พฤศจิกายน 2535

ยอดขาย 4,500 หน่วย @ 40 บาท	<u>180,000</u> บาท
ต้นทุนการผลิตและขายไปผันแปร 4,500 หน่วย @ 11.40 “ราคามาตรฐาน”	51,300
บวก (หัก) ผลแตกต่างต้นทุนการผลิตผันแปรมาตรฐาน	
ผลแตกต่างวัตถุดิบทางตรง	1,200 (u)
ผลแตกต่างแรงงานทางตรง	1,620 (u)
ผลแตกต่างโสหุ่ยผันแปร :	
ผลแตกต่างค่าแรงทางอ้อม	(160) (F)
ผลแตกต่างวัสดุโรงงาน	800 (u)
ผลแตกต่างต้นทุนผันแปรอื่น ๆ (3,200 – 2,500)	<u>700</u> (u)
ต้นทุนการผลิตและขายไปผันแปร “ราคาจริง”	<u>55,460</u>
ค่าใช้จ่ายดำเนินงานผันแปร 5% ของยอดขาย	<u>9,000</u>
ต้นทุนผันแปรทั้งสิ้น	<u>64,460</u>
กำไรส่วนเกิน	<u>115,540</u>
ต้นทุนคงที่	
โสหุ่ยการผลิตคงที่	7,475
ค่าใช้จ่ายดำเนินงานคงที่	<u>10,000</u>
	<u>17,475</u>
กำไรสุทธิ	<u>98,065</u>

คำอธิบาย ในการทำคำถามข้อ 9 นี้ จำเป็นต้องทำความเข้าใจในรายละเอียดของโจทย์ทั้งหมดเสียก่อน และความสัมพันธ์ของข้อมูลในโจทย์ ดังนี้

1. โสหุ่ยการผลิตผันแปรตามต้นทุนมาตรฐานต่อหน่วย = 3 บาท จากรายละเอียด
โสหุ่ยผันแปรประกอบด้วย
ค่าแรงทางอ้อม
วัสดุโรงงาน—น้ำมัน
ต้นทุนผันแปรอื่น ๆ
ทั้ง 3 รายการประกอบขึ้นเป็นโสหุ่ยการผลิตผันแปรรวม 180,000 บาท เป็น
ต้นทุนการผลิต 60,000 หน่วย ดังนั้น ต้นทุนโสหุ่ยการผลิตผันแปรต่อหน่วย
 $= 180,000 / 60,000 = 3$ บาท ถ้าคำนวณในรายละเอียดแล้ว
ค่าแรงทางอ้อม $120,000 / 60,000 = 2 /$ หน่วย
วัสดุโรงงาน $30,000 / 60,000 = .50 /$ หน่วย
ต้นทุนการผลิตผันแปรอื่น ๆ $30,000 / 60,000 = .50 /$ หน่วย
2. โสหุ่ยการผลิตคิดเข้างานตามต้นทุนมาตรฐานต่อหน่วย = 1.45 บาท จาก
รายละเอียดโสหุ่ยการผลิตคงที่ประกอบด้วย
ค่าที่ปรึกษา
ค่าเสื่อมราคา
ค่าใช้จ่ายคงที่อื่น ๆ
ทั้ง 3 รายการรวมต้นทุนตามงบประมาณ = 87,000 บาท ดังนั้น อัตราโสหุ่ย
คิดเข้างาน = $87,000 / 60,000$ หน่วย = 1.45 บาท/หน่วย
3. ภายใต้วิธีต้นทุนทางตรง ต้นทุนผลิตภัณฑ์ประกอบด้วย ต้นทุนการผลิตผันแปร
 $= 2 + 6.40 + 3.00 = 11.40$ บาท เป็นต้นทุนมาตรฐานต่อหน่วย
4. ผลแตกต่างต้นทุนผันแปรทั้งหมดนำมาปรับต้นทุนการผลิตและขายในราคา
มาตรฐาน ผลแตกต่างเหล่านี้นำมาจากการคำนวณในข้อ 1–8 และเพิ่มเติมผล
แตกต่างของต้นทุนผันแปรอื่น ๆ
5. ภายใต้วิธีต้นทุนทางตรง โสหุ่ยการผลิตคงที่ถือเป็นค่าใช้จ่ายทันทีทั้งจำนวนตาม
ที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งประกอบด้วยค่าที่ปรึกษา 2,475 บาท ค่าเสื่อมราคา 3,750 บาท
ค่าใช้จ่ายคงที่อื่น ๆ 1,250 บาท รวม 7,475 บาท

บริษัท เอซี จำกัด
งบกำไรขาดทุน (วิธีต้นทุนคิดเข้างาน)
สำหรับงวด 1 เดือนสิ้นสุด 30 พฤศจิกายน 2535

ยอดขาย 4,500 หน่วย @ 40 บาท	<u>180,000</u> บาท
ต้นทุนการผลิตและขายไป 4,500 หน่วย @ 12.85 “ราคามาตรฐาน”	57,825
บวก (หัก) ผลแตกต่างต้นทุนการผลิต—มาตรฐาน	
ผลแตกต่างวัตถุดิบทางตรง	1,200 (u)
ผลแตกต่างแรงงานทางตรง	1,620 (u)
ผลแตกต่างโสหุ่ยผันแปร (160) (F) + 800 (u) + 700 (u)	1,340 (u)
ผลแตกต่างโสหุ่ยคงที่	
ผลแตกต่างงบประมาณการควบคุม (7,475 – 7,250)	<u>225 (u)</u>
รวมยอดผลแตกต่างต้นทุนการผลิต	<u>4,385 (u)</u>
ต้นทุนการผลิตและขายไป 4,500 หน่วย “ราคาจริง”	<u>62,210</u>
กำไรขั้นต้น	<u>117,790</u>
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	
ค่าใช้จ่ายดำเนินงานผันแปร 5% ของยอดขาย	9,000
ค่าใช้จ่ายดำเนินงานคงที่	<u>10,000</u>
	<u>19,000</u>
กำไรสุทธิ	<u>98,790</u> บาท

- คำอธิบาย**
1. ต้นทุนการผลิตมาตรฐานต่อหน่วยประกอบด้วย 2.00 + 6.40 + 3.00 + 1.45 บาท
  2. ผลแตกต่างที่นำมาปรับจะต้องนำผลแตกต่างของโสหุ่ยการผลิตคงที่เข้ามาด้วย ซึ่งประกอบด้วยผลแตกต่างเนื่องจากงบประมาณ (การควบคุม) และผลแตกต่างเนื่องจากการผลิต
  3. ต้นทุนตามงบประมาณของโสหุ่ยการผลิตคงที่ เท่ากับ 87,000 บาท จากการผลิตที่คาดการณ์ไว้ 60,000 หน่วย สำหรับการผลิตงวด 12 เดือน การผลิตที่คาดการณ์ไว้ล่วงหน้า เดือนละ $60,000 / 12 = 5,000$ หน่วย ดังนั้น ต้นทุนโสหุ่ยการผลิตคงที่ตามงบประมาณ = $87,000 / 12$ เท่ากับ 7,250 บาท

4. ผลแตกต่างเนื่องจากงบประมาณ (การควบคุม) ของโสหุ่ยการผลิตคงที่

$$= 7,250 - 7,475 = 225 \text{ บาท}$$

5. ผลแตกต่างเนื่องจากกำลังการผลิตตามข้อนี้ = 0 จำนวนจาก $(5,000 - 5,000) \times 2$
 $= 0 \times 2 = 0$ กำลังการผลิตที่คาดการณ์ไว้ล่วงหน้าเดือนละ 5,000 หน่วย การผลิต
ที่เกิดขึ้นจริงในเดือนพฤศจิกายน 5,000 หน่วยเช่นกัน

11-10 กำไรสุทธิภายใต้วิธีต้นทุนคิดเข้างาน = 1,200,000 บาท

คำนวณ กำไรสุทธิภายใต้วิธีต้นทุนทางตรง = 1,000,000 บาท

ผลแตกต่างในกำไรสุทธิทั้ง 2 วิธี คำนวณได้จาก

$$= \text{การเปลี่ยนแปลงในสินค้าคงเหลือ} \times \text{อัตราโสหุ่ยคิดเข้างาน}$$

การเปลี่ยนแปลงในสินค้าคงเหลือ = ผลต่างของสินค้าคงเหลือต้นงวด

และสินค้าคงเหลือปลายงวด

$$= 13,000 - 18,000 \text{ หน่วย}$$

สินค้าคงเหลือเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น = 5,000 หน่วย

ผลแตกต่างในกำไรสุทธิทั้ง 2 วิธี = 5,000 หน่วย $\times$ 40 บาท

$$= 200,000 \text{ บาท}$$

กำไรสุทธิภายใต้วิธีต้นทุนคิดเข้างาน = 1,000,000 + 200,000 บาท

$$= 1,200,000 \text{ บาท}$$

กำไรสุทธิภายใต้วิธีต้นทุนคิดเข้างานมากกว่ากำไรสุทธิภายใต้วิธีต้นทุนทางตรง
เพราะว่า การผลิตในปี 2529 นี้ คงเหลือเป็นสินค้าคงเหลือปลายงวดอยู่ 5,000 หน่วย
ดังนั้น โสหุ่ยการผลิตคงที่ที่เป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนผลิตภัณฑ์หน่วยละ 40 บาท จะยังอยู่
ในสินค้าคงเหลือปลายงวดอยู่ในรูปของทรัพย์สิน ต่างกับวิธีต้นทุนทางตรง โสหุ่ย
การผลิตคงที่ถือเป็นค่าใช้จ่ายเต็มที่ทั้งจำนวน

11—11 1. ผลแตกต่างสุทธิของต้นทุนผันแปรรวม

	งบประมาณ ณ 1,000 หน่วย	ต้นทุนจริง ณ 1,000 หน่วย	ผลแตกต่าง
วัตถุดิบทางตรง	60,000	55,800	4,200 (F)
ค่าแรงงานทางตรง	200,000	191,100	8,900 (F)
ค่าใช้จ่ายการผลิตผันแปร	320,000	323,400	3,400 (U)
ผลแตกต่างสุทธิของต้นทุนการผลิตผันแปร			9,700 (F)

คำนวณ วัตถุดิบทางตรง $60,000 = 3 \times 20 \times 1,000$; $55,800 = 3,100 \times 18$
 ค่าแรงงานทางตรง $200,000 = 5 \times 40 \times 1,000$; $191,100 = 4,900 \times 39$
 ค่าใช้จ่ายการผลิตผันแปร $320,000 = 5 \times 64 \times 1,000$; 323,400 จากโจทย์
 (ชั่วโมงแรงงานเป็นไปตามค่าแรงงานทางตรง)

2. ผลแตกต่างเนื่องจากกำลังการผลิต

$$= (1,000 - 1,150) \times 360 = 150 \times 360 \text{ (u)}$$

$$= 54,000 \text{ บาท (u)}$$

คำนวณ กำลังการผลิตที่คาดหวังไว้ล่วงหน้า = 5,750 ชั่วโมงแรงงานทางตรง
 หรือ $5,750 / 5 = 1,150$ หน่วย

$$\text{อัตราค่าใช้จ่ายคิดเข้างาน} = \frac{414,000}{1,150}$$

$$= 360 \text{ บาท/หน่วย}$$

3. ผลแตกต่างเนื่องจากงบประมาณของค่าใช้จ่ายการผลิตคงที่

$$= 414,000 - 418,600$$

$$= 4,600 \text{ บาท (u)}$$

4. **บริษัท ศรีเมืองพลาสติก จำกัด**
งบกำไรขาดทุน (วิธีต้นทุนคิดเข้างาน)
สำหรับงวด 1 เดือนสิ้นสุด 30 กันยายน 2535

ยอดขาย 900 หน่วย @ 1,200 บาท	<u>1,080,000</u> บาท
ต้นทุนการผลิตและขายไป 900 หน่วย @ 940 “ต้นทุนมาตรฐาน”	846,000
บวก (หัก) ผลแตกต่างต้นทุนการผลิตมาตรฐาน	
ผลแตกต่างต้นทุนผันแปร	(9,700) (F)
ผลแตกต่างเนื่องจากการดำเนินการผลิต	54,000 (u)
ผลแตกต่างงบประมาณวัสดุคงที่	<u>4,600 (u)</u>
ผลแตกต่างสุทธิ	<u>48,900 (u)</u>
ต้นทุนการผลิตและขายไป 900 หน่วย “ราคาจริง”	894,900
กำไรขั้นต้น	<u>185,100</u>
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	
ค่าใช้จ่ายขายและบริหารผันแปร 5% ของยอดขาย	54,000
ค่าใช้จ่ายขายและบริหารคงที่	<u>140,000</u>
	<u>194,000</u>
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	<u>(8,900) บาท</u>

คำอธิบาย ต้นทุนการผลิตมาตรฐานต่อหน่วยประกอบด้วย

วัตถุดิบทางตรง	3 × 20	=	60 บาท
ค่าแรงงานทางตรง	5 × 40	=	200 บาท
วัสดุการผลิตผันแปร	5 × 64	=	320 บาท
วัสดุการผลิตคิดเข้างาน (จากข้อ 2)		=	360 บาท

5. กำไรขาดทุนภายใต้วิธีต้นทุนทางตรง = (44,900) บาท

คำนวณ กำไร (ขาดทุน) ภายใต้วิธีต้นทุนคิดเข้างาน = (8,900) บาท
 ผลแตกต่างในกำไรของทั้ง 2 วิธี
 = การเปลี่ยนแปลงในสินค้าคงเหลือ × อัตราวัสดุการผลิตคิดเข้างาน
 การเปลี่ยนแปลงในสินค้าคงเหลือ

สินค้าต้นงวด	0 หน่วย (จากโจทย์)
สินค้าปลายงวด	100 หน่วย (ผลิต 1,000 ขาย 900 หน่วย)
สินค้าคงเหลือเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น	100 หน่วย
ผลแตกต่างกำไรทั้ง 2 วิธี	= 100 × 360 = 36,000 บาท
กำไรขาดทุนภายใต้วิธีต้นทุนทางตรง	= (8,900) + (36,000) = (44,900) บาท

กำไรสุทธิภายใต้วิธีต้นทุนคิดเข้างานมากกว่ากำไรสุทธิภายใต้วิธีต้นทุนทางตรง หรือขาดทุนน้อยกว่าตามกรณีนี้ เพราะว่าการผลิตในงวดเดือนกันยายนคงเหลือเป็นสินค้าคงเหลือปลายงวดอยู่ 100 หน่วย ดังนั้น โสหุ่ยการผลิตคงที่ที่เป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนผลิตภัณฑ์หน่วยละ 360 บาท ยังอยู่ในสินค้าคงเหลือปลายงวดในรูปของทรัพย์สิน ในขณะที่ภายใต้วิธีต้นทุนทางตรง โสหุ่ยการผลิตคงที่ถือเป็นค่าใช้จ่ายเต็มจำนวน

11-12 1. การผลิตของเดือนธันวาคมควรจะเป็น 10,000 หน่วย

2.

บริษัท ไทยศิริ จำกัด
งบกำไรขาดทุน
สำหรับปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2535

ยอดขาย 106,000 หน่วย @ 500 บาท	<u>53,000,000</u> บาท
ต้นทุนการผลิตและขายไป 106,000 หน่วย @ 300 “ราคามาตรฐาน”	31,800,000
บวก (หัก) ผลแตกต่าง (variance)	<u> —</u>
ต้นทุนการผลิตและขายไป “ราคาจริง”	31,800,000
กำไรขั้นต้น	<u>21,200,000</u>
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	
ค่าใช้จ่ายและบริหารผันแปร 10%	5,300,000
ค่าใช้จ่ายขายและบริหารคงที่	<u>12,000,000</u>
	<u>17,300,000</u>
กำไรสุทธิจากการดำเนินงานก่อนหักภาษี	<u>3,900,000</u>

คำอธิบาย (1) ยอดขาย 106,000 หน่วย คำนวณจากยอดขาย ตั้งแต่มกราคมถึงพฤศจิกายน 100,000 หน่วย บวกการกะประมาณยอดขายในเดือนธันวาคมอีก 6,000 หน่วย

(2) ต้นทุนมาตรฐานหน่วยละ 300 บาท คำนวณจากต้นทุนการผลิตผันแปรหน่วยละ 200 บาท (22,000,000/ 110,000 หน่วย) โสหุ้ยการผลิตคงที่คิดเข้างาน 100 บาท (11,000,000/ 110,000 หน่วย) หรือ

โสหุ้ยการผลิตคิดเข้างานคำนวณจาก

โสหุ้ยการผลิตตามงบประมาณ 12,000,000 บาท

กำลังการผลิตที่คาดว่าจะได้ล่วงหน้า 120,000 หน่วย

$$\text{โสหุ้ยคิดเข้างาน} = \frac{12,000,000}{120,000} \text{ บาท}$$

$$= 100 \text{ บาท}$$

12,000,000 บาท ได้จากโสหุ้ยการผลิตคงที่ที่เกิดขึ้นระหว่างเดือนมกราคม—พฤศจิกายน = 11,000,000 บาท และไม่มีผลแตกต่างของต้นทุนการผลิต จึงสรุปได้ว่า 11,000,000 บาท เป็นจำนวนโสหุ้ยการผลิตคงที่ ตามงบประมาณและเกิดขึ้นจริงสำหรับระยะเวลา 11 เดือน

หน่วยผลิตเดือนมกราคม—พฤศจิกายน 110,000 หน่วย

โดยเฉลี่ยผลิตเดือนละ 10,000 หน่วย

และโสหุ้ยการผลิตคงที่ที่เกิดขึ้นเดือนละ 1,000,000 บาท

3.

บริษัท ไทยศิริ จำกัด
งบกำไรขาดทุน
สำหรับปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2535

ยอดขาย 106,000 หน่วย @ 500	<u>53,000,000</u> บาท
ต้นทุนการผลิตและขายไป 106,000 หน่วย @ 300 “ราคามาตรฐาน”	31,800,000
บวก (หัก) ผลแตกต่าง (variance)	
ผลแตกต่างเนื่องจากการผลิต	<u>600,000</u> (u)
ต้นทุนการผลิตและขายไป “ราคาจริง”	<u>32,400,000</u>
กำไรขั้นต้น	<u>20,600,000</u>
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	
ค่าใช้จ่ายขายและบริหารผันแปร 10%	5,300,000
ค่าใช้จ่ายขายและบริหารคงที่	<u>12,000,000</u>
	<u>17,300,000</u>
กำไรสุทธิก่อนหักภาษี	<u>3,300,000</u>

คำอธิบาย ผลแตกต่างเนื่องจากการผลิต 600,000 บาท (u)
 จำนวนจาก $(120,000 - 114,000) \times 100 = 600,000$ บาท
 120,000 คือ กำลังการผลิตที่คาดไว้ล่วงหน้า
 114,000 คือ กำลังการผลิตจริงในปีนี้ $(110,000 + 4,000)$

ข้อสังเกต การเน้นการทำงานของผู้จัดการ โดยประเมินผลงานจากกำไรที่ทำมาหาได้ของแผนกนั้น การใช้วิธีการเช่นนี้ บริษัทจำเป็นต้องรู้และเข้าใจอย่างถ่องแท้ในวิธีการต่าง ๆ ในทางบัญชี และรู้จักใช้อย่างฉลาด กำไรขาดทุนของแผนก ตามข้อ 2 ก. มี 3,900,000 บาท และมีสินค้าคงเหลือปลายงวดอยู่ในสต็อกด้วยจำนวน 24,000 หน่วย (ต้นงวด 10,000 หน่วย บวกผลิตระหว่างปี 120,000 หน่วย หักขายไป 106,000 หน่วย) กำไรขาดทุนของแผนก ก. ตามข้อ 3 มี 3,300,000 บาท และมีสินค้าคงเหลือปลายงวดอยู่ในสต็อกด้วยจำนวน 18,000 หน่วย (ต้นงวด 10,000 หน่วย บวกผลิตระหว่างปี 114,000 หน่วย หักขายไป 106,000 หน่วย)

การแตกต่างของงบ 2 ฉบับข้างต้น อยู่ที่การตัดสินใจผลิตของเดือนธันวาคม ซึ่งมีผลต่องบกำไรขาดทุนและสินค้าคงเหลือในสต็อกและจำนวนโบนัสที่จ่าย